

PROLOOG

Het manifest van de dealer

NOTITIE #1

Goed, je wilt dus een seriemoordenaar zijn...

Natuurlijk, je kunt mensen gewoon neerschieten, pang-pang, maar ik ben erachter gekomen dat het gebruik van vuurwapens, hoewel soms het juiste middel voor de klus, me vaak geen voldoening geeft. De intimiteit is ver te zoeken als je alleen maar de trekker hoeft over te halen. Je hoort de knal en ziet het bloed verschijnen, de manier waarop het vlees van het slachtoffer in één keer scheurt en openbarst, maar je voelt niet echt dezelfde adrenaline als bij andere, zeg maar persoonlijker methoden om iemand te vermoorden.

Zelf houd ik van variatie. Er zijn zoveel prachtige en creatieve manieren om mensen te doden; ik vind dat ik het aan mezelf en mijn zaak verplicht ben om me te ontwikkelen, zo blijft het interessant. En zelfs wanneer de omstandigheden me tot een pistool dwingen, dan probeer ik er een draai aan te geven, er iets extra's aan toe te voegen – als de kers op de taart.

Toch zal het jullie verbazen hoeveel voldoening de primitiefste middelen je kunnen geven. Het doodsteken van iemand, bijvoorbeeld. Ik kan geen persoonlijker en intiëmer ervaring bedenken. Het geluid van een mes dat de menselijke huid doorboort is ronduit verslavend. Soms kun je er niets aan doen. Je wilt het nog een keer horen, en nog een keer, en nog een keer.

Zeker, het herhaaldelijk insteken op iemand heeft ook zijn

keerzijden. Zo kan het bijvoorbeeld een rommeltje worden. Daarom draag ik ook kleren waar ik me na afloop simpel van kan ontdoen. Houd het overzichtelijk. Maar als je dol bent op het vernietigen van bewijsmateriaal, dan is het verbranden van de kleren zelfs een beter idee.

Als je het zuinig aan moet doen of aan een bepaalde outfit gehecht bent – je weet wel, dat ene overhemd of die prettig zittende broek waarin je het liefst je moorden pleegt – vergeet dan niet zo snel mogelijk vlekkenoplosser op de bloedvlekken aan te brengen, en laat het er minstens een uur goed intrekken voordat je de kleren in de wasmachine gooit. Ook zou ik een extra spoeling sterk aanraden.

Een andere mogelijke keerzijde is dat het doodsteken van iemand iets meer voorbereiding kan vergen. Het duurt langer dan het simpelweg richten van een pistool, en daarom vereist het een zeker verrassingselement. Maar zelfs dan ben je vaak niet klaar na de eerste paar steken. Het hangt van zijn kracht en doorzettingsvermogen af, maar je zult erop voorbereid moeten zijn dat hij tegenstand biedt.

Toch is het zo dat veel lieden zich niet meer zullen verzetten. We gaan er altijd van uit dat mensen een geweldige levensdrift hebben, maar het is verbazingwekkend hoe snel sommigen zich bij hun lot neerleggen, vooral wanneer ze in een flinke plas van hun eigen bloed liggen.

Tot zover mijn eerste notitie. Als jullie vragen hebben, dan kan ik helaas niets voor je betekenen. Het is niet zo dat ik een telefoonnummer of e-mailadres voor je heb. En het lijkt me duidelijk dat ik je ook niet mijn ware naam kan zeggen. Maar de laatste tijd is men me de Dealer gaan noemen, wat ik lang geen gekke naam vind, dus ik heb hem overgenomen. Het heeft een prettige klank. *De Dealer*. Duidelijk. Gezaghebbend. En gezien

mijn methoden zeer toepasselijk. Ik zou hem laten registreren als het kon.

Ik bedoel, de beste seriemoordenaars – degenen die men zich zal herinneren – hebben altijd een goede alias, de bijnaam die precies bij ze past. Waarom zou je hem anders hebben? De psychiaters zullen jullie vertellen dat mannen als ik in de eerste plaats narcistisch zijn; maar als ze daarmee willen zeggen dat ik met trots mijn ambacht uitvoer en elke moord nauwkeurig voorbereid, dan zijn er ergere dingen waarvoor je kunt worden uitgemaakt.

Eerlijk waar, ik geef jullie alles wat je wilt. Een beetje spelerei, een ontsnapping uit jullie saaie levens. Waar zouden jullie het anders over moeten hebben als je een teugje van je te dure koffie neemt en je superieur voelt aan de rest van de wereld?

Jullie willen dat ik er ben. Jullie hebben me nodig. En je zult er later achter komen dat ik je er een groot plezier mee doe. Geloof me maar.

Goed, dat was het voor nu – er is nog iemand die ik heel graag wil vermoorden.

BOEK EEN

Schud de kaarten en deel

HOOFDSTUK 1

Er viel een diepe stilte over de collegezaal op het moment dat ik naar binnen liep. De gesprekken stokten en alle ogen waren op mij gericht, al mijn bewegingen werden gevolgd.

Overigens, iedere docent die je zegt dat deze streling voor het ego hem niets doet, ook niet een beetje, is een ongelooflijke hypocriet. We zijn er allemaal dol op.

Om het effect van de stilte te vergroten, pakte ik rustig mijn schoudertas uit. Ik legde mijn boeken op de tafel naast de lessenaar voordat ik aan dezelfde openingsspeech als alle vorige jaren begon. Het enige wat verandert is dat de gezichten die me aankijken elke keer jonger lijken te zijn.

Als vierendertigjarige voel je je al snel oud op de campus.

Daar gaan we dan...

‘Goedemorgen, verzamelde wonderkinderen, voormalige klassenvertegenwoordigers en woordvoerders, cum laude-collezioneurs en andersoortige uitslovers – en hopelijk maar een paar van jullie wier papa en mama hier op Yale de juiste mensen van de toelatingscommissie kenden. Welkom bij het college Criminele Gedragsanalyse, ook wel bekend als ‘introductie in het brein van de psychopaat’, denk maar aan je ex-vriendje of vriendinnetje... Ik ben professor Dylan Reinhart, dat is Dylan met een y, en ja, mijn moeder was een groot fan van Bob Dylan. Zijn er al vragen?’

Er was elk jaar wel iemand die hapte.

Met een zwierige onbevangenheid die bijna flirterig overkwam, stak een blondine op de derde rij haar hand op. Ze wist kennelijk nog niet met wie ze van doen had.

‘Ja? Wat is je naam?’ vroeg ik.

‘Heather,’ antwoordde ze.

‘Dank je, Heather, maar mijn vraag of er al vragen waren was retorisch. Ik ben nog niet aan het college begonnen, dus er is niets waar je me iets over zou kunnen vragen,’ zei ik. ‘En hiermee zijn me meteen bij regel één beland. *Vraag alleen iets als je dingen niet begrijpt.*’

Soms kan ik een echte eikel zijn.

Maar ik kan je verzekeren dat het bij het grote plan hoort dat ik voor deze studenten in mijn hoofd heb. De meerderheid van hen is sinds de derde klas lagere school als genie behandeld, en ze kunnen er maar beter zo snel mogelijk achter komen dat ze dat niet zijn. Zoals een voormalige medewerker van een patentbureau met een wilde hardos eens zei: ‘Een echt genie geeft toe dat hij niets weet.’ Deze man heette Albert Einstein.

Ondertussen keek arme Heather van de derde rij alsof ze zojuist een bedorven oester had gegeten. Niet getreurd. Ik maak het nog wel goed met haar.

‘Het leerboek voor dit college heet *De permissieve theorie: het herdefiniëren van criminele gedragsanalyse*,’ vervolgde ik, ‘en voor degenen die nog niet bekend zijn met de auteur, die knappe vent ja, weet dan dat hij wel iets wegheeft van een narcist die graag zijn eigen stem hoort, maar die nog liever anderen dwingt ernaar te luisteren.’

De meeste studenten lachten. Degenen die dat niet deden, zaten met hun hoofden over hun syllabus gebogen om te ontdekken dat ik, Dylan Reinhart, inderdaad de auteur van het voornoemde leerboek was.

‘En dat brengt ons bij regel twee,’ zei ik. ‘Jullie komen naar *elk* college. Het enige excuus voor het missen van een college is je eigen dood of die van iemand anders. Maar dan moet het wel iemand zijn die je ooit de borst heeft gegeven, of je honkbalteam heeft gecoacht toen je zeven was, of iemand die je elk jaar een vijf-dollarbiljet in een verjaardagskaart stuurde waar “Liefs, opa en oma” op stond.’

Een student op de eerste rij, duidelijk een eerstejaars, zat koortsachtig op zijn laptop te typen. Ik zweeg tot hij opkeek.

‘Wat ben je aan het doen?’

Hij slikte zichtbaar en keek verward naar zijn toetsenbord. ‘Ik... eh... Ik was aantekeningen aan het maken,’ zei hij gedwee.

‘*Regel nummer drie*,’ kondigde ik nog luider aan. ‘Er worden geen aantekeningen gemaakt tijdens dit college, ik herhaal, er worden geen aantekeningen gemaakt. Jullie zijn hier om te luisteren. Het uitgangspunt van deze ochtenden is om het gevestigde, conventionele denken over criminele gedragspatronen kritisch te toetsen, en er valt weinig kritisch te toetsen met een zaal vol stenografen.’ Glimlachend liet ik een korte pauze vallen. ‘Zijn er vragen?’

Deze keer stak niemand zijn hand op. Genieën of niet, ze waren toch allemaal dezelfde studenten op Yale. Als ze hardleers waren geweest, dan zaten ze hier niet.

‘Mooi,’ zei ik. ‘Dan kunnen we nu beginnen.’

Maar voordat het zover was, klonk er een geluid achter in de zaal en draaide iedereen zijn hoofd om. Het was de deur die openging, verder niets.

Toch was er iets mee.

Nog vóór ze de zaal in liep, wist ik al dat er problemen van zouden komen.

HOOFDSTUK 2

‘Shit!’ Ze stond boven aan het middenpad en realiseerde zich dat iedereen haar aankeek. Meteen daarna sloeg ze haar hand tegen haar voorhoofd. ‘Shit, dat riep ik net, hè?’

‘Dat deed je, ja,’ zei ik. ‘Je mag blij zijn dat ik tijdens mijn colleges geen bezwaar maak tegen zulk woordgebruik.’ Ik kwam achter de lessenaar vandaan. ‘Welkom.’

Schrijvers zien hun eigen boeken altijd op een kilometer afstand, ze hield het mijne onder haar arm geklemd. ‘U bent professor Reinhart?’ vroeg ze.

‘Ja,’ antwoordde ik. ‘En jij bent?’

‘Aan het interrumperen,’ zei ze.

Of ze was een studente, of iemand die er jong uitzag voor haar leeftijd. Ik kon het niet zien.

Ik zag wel dat ze aantrekkelijk was. Het bewijs was niet zozeer de manier waarop de jongens naar haar keken, het waren de meiden. Als je dat niet begrijpt, dan weet je waarschijnlijk ook niet waarom vrouwen dure schoenen kopen. Hint: het heeft niets met mannen te maken.

‘Sorry,’ zei ik, ‘maar nu weet ik nog steeds niet hoe je heet.’

‘Elizabeth,’ zei ze. ‘Elizabeth Needham.’

‘Studeer je hier, Elizabeth Needham?’

‘Ik? Op Yále?’ Ze lachte hartelijk. ‘U neemt me in de maling, toch?’

‘Blijkbaar.’

Ze keek de collegezaal rond. ‘Sorry, ik bedoelde er niets mee, hoor.’

‘Ik weet zeker dat ik voor iedereen spreek als ik zeg dat we ons niet aangesproken voelen. Maar als je geen student bent...’

‘Wie ik dan wél ben? Dat is een goede vraag,’ zei ze.

‘En heb je ook een goed antwoord?’

‘Hoe zou u het vinden als ik gewoon het college volgde en dat we daarna praten?’

Ze liep op haar tenen naar een lege stoel op de achterste rij. Voor de goede orde knikte ze me nog even toe, alsof ze ‘Ga maar door’ wilde zeggen.

Wie het ook was, ze had wel lef.

Het was alsof de studenten op de tribune van Wimbledon zaten, alle hoofden draaiden zich nu mijn kant op – *zoeffff* – om te zien wat er zou gebeuren. Kennelijk was ik aan slag.

‘Achtzestigduizend, tweehonderddertig dollar,’ riep ik door de zaal.

Zoeffff! Alle hoofden draaiden haar kant op.

‘Pardon?’ zei ze.

‘Dat zijn de kosten van een jaar op Yale, mevrouw Needham, inclusief zo’n negenenveertigduizend dollar schoolgeld,’ zei ik.

‘Vraagt u me te vertrekken?’

‘Nee, ik vraag om je chequeboekje.’

Zoeffff! Zoeffff! Zoeffff!

Ze stond op en liep verontwaardigd in de richting van de deur. Ik voelde me er nu al schuldig over. Die verdomde gewetenswroeging ook altijd. Het is mijn achilleshiel.

‘Ik wilde je niet beledigen, mevrouw Needham,’ zei ik.

Ze stopte, en hief haar hand. ‘Dat maakt niet uit. En het is trouwens rechercheur Needham. De reden van mijn komst is dat ik meen te weten dat iemand u wil vermoorden.’

Zoeffff!

En toen was ze weg.

HOOFDSTUK 3

‘Ga haar achterna!’ riepen een paar studenten.

De verleiding was groot, maar ik bedacht me dat er geen betere plek was dan een zaal vol potentiële getuigen als iemand me wilde vermoorden.

Ik bleef op mijn plek en ik leverde het geplande college af. Oké, het was me weleens beter afgegaan, ik werkte me er ietwat haastig doorheen. Maar wat wil je, ik had opeens iets anders aan mijn hoofd.

Het leek me duidelijk dat ik deze vrouw moest spreken, en ik wist dat één telefoontje na het college genoeg was om erachter te komen of ze nog steeds op de campus was.

‘Nee,’ zei de man die de telefoon opnam op het politiebureau van New Haven. ‘We hebben hier geen onderzoeker die Elizabeth Needham heet.’

Dat had ik al verwacht. Ze had een grootstedelijk air. Ze kwam in elk geval uit een grotere stad dan New Haven. Wat betekende dat ze hiernaartoe was afgereisd en niet zou vertrekken zonder me te hebben gesproken.

En ja hoor, mijn telefoon trilde, ik had een bericht. *Ze is onderzoeker, ze toont haar penning en de decaan, of iemand anders die deze vertrouwelijke informatie heeft, komt met mijn mobiele nummer op de proppen.*

Ik zit in Jojo's.

Geen adres, en dat was ook niet nodig. Een kofftient die iedereen op de campus kende. Het was hier vlakbij.

Een paar minuten later liep ik naar haar tafeltje, ze zat achter in de zaak. Ze had mijn boek en een paar gekleurde mappen kaarsrecht en keurig voor zich liggen. Vanachter een grote mok koffie keek ze me aan met haar donkerbruine ogen.

‘Een hippe plek om af te spreken,’ zei ik en ging zitten.

De charme van Jojo's in Chapel Street was natuurlijk dat er niets hips aan was. Op de uitgesleten vloerplanken stonden lukraak wat houten tafeltjes en stoelen, en er hingen ouderwetse gordijnen. Een echte studentenplek.

‘Hoe was de rest van het college?’ vroeg ze. Het zure glimlachje dat even verscheen zei genoeg.

‘Een derde van de studenten wilde dat ik achter je aan zou gaan, en een derde dacht dat het afgesproken werk was – weet je wel, dat ik je had ingehuurd. Het is tenslotte het vak Criminele Gedragsanalyse...’

‘En het laatste deel?’

‘Dat zat zich alleen maar af te vragen wat voor cijfer ze kregen als iemand me inderdaad zou vermoorden voordat het semester was afgelopen.’

Ik wachtte tot ze me zou vertellen dat ze misschien een tikkeltje te melodramatisch was geweest, dat niemand werkelijk van plan was me te doden. In plaats daarvan sloeg ze de map open die vlak voor haar lag. Hij was groen.

‘Laten we opnieuw beginnen,’ zei ze.

Ze stelde zichzelf nogmaals voor. Elizabeth Needham, onderzoeker tweede klasse bij het NYPD. Maar ik mocht haar Elizabeth noemen.

Toen stelde ze mij aan mezelf voor.

Ik luisterde toe hoe ze mijn leven in een rap tempo tot een rijtje bullets reduceerde. Ze las het van een handgeschreven papiertje af dat in de map zat, het was nog net geen servetje.

‘Doctor Dylan Reinhart... studeerde op Yale... doctoraalexamen psychologie, ook op Yale... een driejarig wetenschappelijk onderzoek op de University of Cambridge... dan nóg een doctoraalexamen, deze keer op het MIT, in statistiek, met een focus op bayesiaanse inferentie.’ Ze zweeg en keek op. ‘Zou ik moeten weten wat dat is? Bayesiaanse inferentie?’

Het hing er maar van af in welke kringen je verkeerde...

‘Bayesiaanse inferentie is de reden waarom de meeste vrouwen geen mammografie hoeven te hebben vóór hun vijftigste,’ zei ik.

‘En waarom is dat?’

Ik knikte naar de map. ‘Volgens mij ben jij degene die graag onderzoek doet, Elizabeth.’

‘Je vindt dit niet leuk, hè?’ vroeg ze. ‘Dat ik je antecedenten heb gecheckt?’

‘Nee hoor. Wat ik niet leuk vind is dat je me nog steeds niet hebt verteld wie me wil vermoorden. Dus kom er maar mee voor de dag.’

Ze sloeg de map dicht en liet haar handen erop rusten. Geen trouwring. Helemaal geen sieraden, trouwens. ‘Weet je wie Allen Grimes is?’

‘Van *Grimes on Crimes*?’ Die man had een dagelijkse column in de *New York Gazette*. Ik had over hem gehoord – een pakkende titel, en zo – maar had hem nog nooit gelezen.

Elizabeth knikte. ‘Die bedoel ik,’ zei ze. ‘Twee dagen geleden ontving Grimes een anoniem pakje. Waar jouw boek in bleek te zitten.’

‘Is dat een misdaad?’ vroeg ik.
Ik zei het schertsend. Maar Elizabeth bleef serieus.
‘Dat bleek het te zijn, ja.’